

عنوان مقاله:

واکاوی مولفه ها و ارکان تحولات دینی اجتماع از منظر قرآن کریم

محل انتشار:

دو فصلنامه دین و ارتباطات، دوره 28، شماره 59 (سال: 1400)

تعداد صفحات اصل مقاله: 31

نویسندگان:

سهراب مروتی - استاد گروه علوم قرآن و حدیث دانشگاه ایلام، ایلام، ایران

بهروز سپیدنامه - استادیار گروه علوم اجتماعی دانشگاه ایلام، ایلام، ایران.

صدیقه کرمی - دانشجوی دکتری علوم قرآن و حدیث دانشگاه ایلام، ایلام، ایران.

خلاصه مقاله:

دین به عنوان یکی از مهم ترین و پرسابقه ترین نهادهای بشری همواره، در رابطه ای متقابل با نظام های اجتماعی بوده است. به گونه ای که از این نظام ها تاثیر پذیرفته و بر آن ها تاثیر نهاده است. رهیافت دینی جوامع و تحولات دینداری آن ها که در سبک های مختلف دینی نمود می یابند، نمونه ای بارز از این روابط متقابل است. تحولات دینداری بر مبنای الگوی نظری «گی روشه» مبتنی بر سه رکن عوامل، شرایط و کارگزاران تغییر است. این مقاله بر آن است تا با بهره گیری از روش تحلیل محتوای کیفی به مطالعه ی نقش ارکان سه گانه یاد شده در تحولات دینداری از منظر قرآن کریم بپردازد. یافته های به دست آمده موید آن است که در قرآن کریم «عوامل» از جمله جمعیت، زیربنای اقتصادی و ارزشها به وسیله کنش اثرگذار خود زمینه تغییرات دینداری را به وجود می آورند و «شرایط»، در میزان به فعلیت رسیدن «عوامل» نقش مهمی ایفا می کنند. کارگزاران و نخبگان هم از طریق «تصمیم گیری» و «الگوسازی» در تغییرات دینداری سهیمند و در برخی موارد می توانند از طریق جریان سازی، تغییرات دینداری را به سمت دلخواه خود هدایت کنند. نتیجه اینکه در یک تغییر دینداری، هر سه عنصر با هم سهیمند اما «شرایط» می تواند آن دو عنصر را متاثر از خود سازد.

کلمات کلیدی:

تغییرات اجتماعی، دینداری، عوامل تغییر، شرایط تغییر، کارگزاران تغییر

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1271233>

